

Ptujski tednik

ŠTEV. 47

Ptuj, 6. decembra 1957

LEINIK X.

Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj štev. 643-T-206 — Ure- tuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Anton Bauman — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

PERSPEKTIVNI PLAN gospodarskega razvoja v naslednjih letih

Da so naši gospodarski strokovnjaki pripravili predlog perspektivnega plana gospodarskega razvoja v naši državi v naslednjih petih letih, je bralcem našega lista verjetno že znano. V nadaljevanju prinašamo kratek izvešček iz plana o razvoju kmetijstva, ki smo ga objavili v št. 47. O njem sta razpravljala oba doma Zvezne ljudske skupščine 4. decembra 1957.

Vzporedno z vraščanjem osebne potrebnosti, energetske in surovinske osnove ter plačilne bilance zavzema posebno mesto v petletnem planu tudi kmetijstvo. Dejansko je od njegovega razvoja v marsičem odvisna tudi rešitev teh vprašanj.

Na tem področju računa plan z naslednjimi investicijami iz družbenih sredstev (v milijardah dinarjev):

Neto čiste investicije	18
Investicije iz amortizacije	2
Skupne (bruto) investicije	20

Porast naj bi bil manjši v prvih letih, nato pa proti koncu petletnega razdobja čedalje večji.

Ta plan posveča posebno pozornost živinoreji ne samo zato, ker so v njej posebno velike neizkoriščene možnosti in ker daje investicije sorazmerno hitro rezultate, temveč tudi zato, ker vpliva živinoreja v veliki meri tudi na razvoj poljedelstva. Živinoreja pa terja po svoji strani hkrati tudi mnogo močnejšo krmno osnovo, kar pomeni večji pridelek krmnih rastlin in žita. Zato je povečanje investicij vendarle najobčutnejše v poljedelstvu, toda to je hkrati tudi indirektno (posredno) investiranje zaradi pospeševanja živinoreje.

Med drugim je določeno, naj bi v teh petih letih opravili naslednja dela:

obrambo pred poplavi	360.000 ha
--------------------------------	------------

osuševanje	400.000 ha
namakanje	90.000 ha
varstvo pred hudourniki in erozijo	17.000 ha

Veliki zneski bodo vloženi tudi v nakup kmetijskih strojev in orodja. Program živinoreje določa, da se bo zmanjšal delež gradbenih objektov, povečal pa delež investicij v melioracije pašnikov in nakup plemenske živine in opreme, kar bi dalo tudi hitrejšje rezultate. Tako na primer računamo z melioracijo približno 150.000 hektarov ravninskih in z ureditvijo ali z delno ali popolno melioracijo približno 800.000 ha drugih pašnikov. Izboljšali bomo tudi varstvo pred boleznimi in povečali predelavo živinorejskih izdelkov.

Znatne znoske bomo vložili tudi v druge gospodarske veje z namenom, da bi služili pospeševanju kmetijstva (za predelavo kmetijskih pridelkov, za proizvodnjo umetnih gnojil, kmetijskih strojev, za prevoz, vskladiščenje in odkup kmetijskih pridelkov). Naj naštejemo, koliko važnejših proizvodnih sredstev bo — po pričakovanju — imelo kmetijstvo na razpolago:

traktorjev	1956	1961
kombajnov	14.700	40.000
umetnih gnojil (ton)	340	4.000
sredstev za varstvo rastlin (ton)	560.000	2.400.000
	22.000	36.000

Vzporedno s tem naj bi se uporaba semena sorte pšenice razširila na štiri petine setvenih površin, hibridne koruze pa vsaj na polovico.

Kaj dosežemo z investiranjem

Po planu pričakujemo naslednje povišanje vrednosti kmetijske proizvodnje (s postranskimi dejavnostmi):

letno povprečje 1951—1955	714 milijard
letno povprečje 1957—1961	911 milijard

Povprečno bi povišanje znašalo več kakor četrtino, naraščalo pa bi proti koncu razdobja. Kakor računajo, naj bi bilo največje v živinoreji, kjer računamo s tako proizvodnjo nekaterih važnejših proizvodov (v tisočih ton):

Letno povprečje 1951—1956	1961	
meso	386	590
mast	75	140
mleko	1669	2450
ajdva (milijonov)	999	2500

Kakor smo pripomnili, naj bi služil tudi večji pridelek v poljedelstvu takemu napredku živinoreje, zagotavljajoč mu znatno več in boljše krme. Razen tega naj bi poljedelstvo nudilo mnogo večje količine pridelkov za preskrbo prebivalstva, za razširitev surovinske osnove industrije in za izvoz. To bo možno predvsem s povečanjem hektarskega pridelka, zaradi boljše obdelave, večjega investiranja strojev, umetnih gnojil, sortnega semena in drugih sredstev, zmanjšanje praha in drugih ukrepov. Računamo, da se bo pridelok pšenice pod pogojem, da bo leto srednjeprodovito, povečal v letu 1961 na približno 17 stotov (kvintalov) na hektar (letno povprečje 1951—1955 je bilo 10,8 stota), a koruze od 13,5 na skoraj 22 stotov, sladkorne pese od 150 na 260, tobaka od 8 na 10, krompirje od 44 na 59, krompirja od 73 na 90, hmelja od 10 na 13 stotov itd.

Splošno naj ne bi bila kmetijska proizvodnja v prihodnjih letih, posebno ob koncu petletnega razdobja samo večja, temveč tudi bolj enakomerna. Sodobnejša obdelava in uporaba strojev in kemičnih sredstev bosta pripomogli, da bo letina manj odvisna od vremenskih razmer.

Pripomniti moramo, da se bodo tržni presežki mnogo bolj povečali kakor skupni pridelek, ker kmetijska gospodarstva že sedaj

pridelujejo mnogo več, kakor potrebujejo za lastno potrošnjo in bo tako vsako nadaljnje povečanje pridelka šlo na tržišča. Ta okoliščina je zelo važna, ker je mogoče samo ta tržni del pridelke ali tržni presežek uporabiti za preskrbo mestnega prebivalstva, za predelavo in za izvoz.

Sodelovanje pri uresničevanju plana

Uresničenje tega plana bo predvsem odvisno od samih kmetovalcev in zadrugah, od velikih družbenih gospodarstev in komun ob splošnih ukrepih in sredstvih, ki jih bodo dali na razpolago zvezni organi.

Računamo, da bodo zadruge v letu 1961 imele na razpolago vsaj 25.000 traktorjev in drugih potrebnih strojev in da bodo mogle z njimi popolnoma obdelati približno milijon 750 tisoč hektarov.

Čenijo, da bomo v velika družbena gospodarstva do leta 1961 vložili približno 80 milijard dinarjev. Od njih pričakujemo, da bodo dala v povprečju četrtino skupnih tržnih presežkov (v primerjavi s 17 odstotki v l. 1955); posebej pa še, da bodo pridelala kakovostna semena in zredila plemenski material.

Uresničenje plana razvoja kmetijstva bo terjalo stalna prizadevanja in sodelovanje vseh družbenih in gospodarskih organov in organizacij. Ta plan obsega mnogo najrazličnejših prvin, od izobraževanja kadrov do organiziranja setve ali odkupa, ki se tičejo ne samo posameznih proizvajalcev ali zadrug ali velikih gospodarstev, temveč tudi poslovnih zvez, kmetijskih in trgovinskih zbornic, ljudskih odborov in njihovih organov ter mnogih drugih čimteljev. Njihova dolžnost je, da si poiščejo svoje mesto v tem širokem programu, da v skladu z njim izdelajo lastne programe ter zaposlijo vse sile: vse neizkoriščene rezerve pri tem splošnodružbenem delu, ki je izrednega pomena.

V noči od torka, 3. 12. na sredo, 4. 12. je tukajšnja naravo prekrila 1 cm debela snežna odeja. Padla je na trdno zamrzlo podlago in je bilo v sredo povsod polno sankarjev in smučarjev, ki pa s prvo skromno pošiljko snega niso zadovoljni in upajo, da bo za bližajočo se zimsko počitnice dovolj snega za sankarje in smučarje.

Spominska plošča na Lackovi rojstni hiši

»V TEJ HIŠI SE JE RODIL NARODNI HEROJ JOŽE LACKO« je vklesano v novi marmornati plošči, ki krasi Lackovo rojstno hišo v Kicarju.

V petek, 29. novembra — na dan republike, je gornjo ploščo ob dobro obiskani slovesnosti v Kicarju odkril zvezni poslanec gov. dr. Jože Potrč po krajšem govoru o življenju in delu heroja Jožeta Lacka za stvar socializma v okolici Ptuja. O razvoju partizanskega pokreta in o njegovih uspehih pri Ptujju je govoril zbranim tovariš Zvonko Sagadin, o Lackovi materi in pokojni ženi borki pa je govorila tov. Antonija Sagadin — Zenka in so po njenem govoru

navzoči počastili spomin na padle z enominutnim molkom. Vod JLA je izstrelil častno salvo, godba na pihala »Svobode« Ptuj pa je zaigrala žalostinko.

Spominsko ploščo je prevzel v varstvo predsednik občinskega ljudskega odbora Ptuj tov. Janko Vogrinec, ki se je skupno s funkcionarji oblasti in množičnih organizacij iz Ptuja udeležil slovesnosti v Kicarju.

Organizacija ZBNOV Rogoznica je s tem po svojih možnostih na dostojen način počastila spomin na heroja Jožeta Lacka in ostale borce NOV iz ptujске občine ter tako proslavila letošnji dan republike.

Kako odločno vpliva osebnost na politiko, vidimo po strahu, ki so ga pokazali zapadni politiki ob vesti, da je Eisenhowerja zadelo kap. Ameriški politiki so se precej uzradostili, ko so slišali, da je Eisenhower že precej okreval in da je že prisostvoval konferenci republikanskih in demokratskih prakov.

cer pa je težko govoriti unaprej, kajti Američani so se na učerajšnji konferenci republikanskih in demokratskih prakov zavzemali za povečanje sredstev za pomoč tujini. Morda bodo z dolarji uspešni ustvariti ravnatežje. Toda kljub temu si Nemčija prizadeva urediti zadevo okrog vzdrževanja zahodnih čet, predvsem britanskih.

V tem tednu so prišla trenja med zahodnimi državami najbolj od izraza in zaradi tega lahko z dvomom pričakujemo izredno dober potek sestanka šefov držav Atlantske zveze. Na eni strani je Amerika, ki bi na vsak način rada spravila ostale članice zveze pod vojaško okrilje, v Evropi pa so predvsem manjše države, ki takega vojaškega okrilja nočejo. Skandinavске države so se odločno uprte težnji, da bi na njihovem področju hranile ameriške atomske bombe, ki bi jih lahko uporabili le v primeru, če bi na to pristala Amerika.

Da zapadne sile niso enotne, vidimo tudi po razpravi, ki jo pravkar vodijo v političnem odboru o alžirskem vprašanju. Mnoge države, seveda predvsem male, zagovarjajo tezo, da mora Alžir dobiti neodvisnost. Večje države in zapadne velesile, predvsem Amerika pa se trudijo, da bi rešili spor v Alžiru, ustvarili mir, toda pri tem zatrjujejo, da je francoski osrednji zakon o Alžiru pravičen. Amerika bi rada mir v Afriki, ker so njeni interesi tesno povezani z Afriko, javno pa ne zagovarja neodvisnosti Alžira, ker se bojijo alžirske usmeritve na vzhod. Zaradi tega hočejo mir s francoskimi načrti, ki Alžiru nikakor ne dajejo neodvisnosti, kot si jo želi Alžir.

Podobna težnja je vidna tudi v Nemčiji, kjer se celo Adenauer kot izrazit pobornik atomske oborožitve začel zavestati, da je v današnjih dneh vseeno, ali ima nemška vojska atomske in raketne bombe, ali ne. Za njo je vsekar bolje, da jih nima in ker smo v dobi dalekometnih medcelinskih vodenih izstrelkov, je v Nemčiji čuti tudi s strani vladne stranke vedno več glasov proti oborožitvi z atomskim orožjem. Da nasprotuje tej oborožitvi socialdemokratska stranka, je razumljivo, saj je prav ona uspela pred nedavnim prepričati oborožitev z atomskim orožjem.

Dogodek tedna je tudi upor v Iknju v južnem delu Maroka. Iknji je majhna španska kolonija in uporniki bi se radi znebili španske oblasti. Marokanci zatrjujejo, da nimajo z uporom nobene zveze. Upor je kljub svoji malenkosti, namreč področje Iknji meri le dva tisoč kvadratnih km in ima 20 tisoč prebivalcev, izredno politično važen, ker kaže zopet staro tezo, da se narodi Afrike in Azije prebujajo in hočejo neodvisnost. Upor v Iknju tudi kaže, da španska politika v odnosu do arabskih narodov ni iskrena in da zasleduje svoje težnje.

Toda trenja, ki so med članicami Atlantske zveze, bodo bržda otežkočila temeljit sporazum. Si-

Sprejet družbeni plan

BEOGRAD, 5. decembra. Zvezna skupščina je včeraj na ločenih sejah domov po daljši in zelo živahni razpravi sprejela osnutek družbenega plana gospodarskega razvoja Jugoslavije in obdobje od 1957. do 1961. leta.

Zvezna ljudska skuščina je danes na ločenih sejah domov sprejela tudi osnutek zakona o pokojninskem zavarovanju. Na skupni seji obeh domov je sekretar za delo Zveznega izvršnega sveta Moma Marković podal ekspozice o tem zakonskem predlogu.

V Zveznem svetu je danes dopoldne govorilo o osnutku plana pet ljudskih poslancev. V razpravi o podrobnostih so bili stavljeni trije spreminjalni predlogi, ki so bili z veliko večino glasov zavrnjeni.

Okoli 6. decembra bo nastopil ponoven vdor mraza z lahimi snežnimi padavinami. Snežilo bo tudi 9. ali 10. decembra, hkrati bo postopno topleje. Proti sredini decembra hud mraz z manjšimi snežnimi padavinami. V. M.

Oba doma Zvezne ljudske skupščine sta sprejela osnutek zakona o finansiranju izgradnje hidrosistema Donava—Tisa—Donava in zakona o finansiranju melioracij-

Popravek
Zadnja številka »Ptujskega tednika« ima štev. 45/46 ne pa številko 46 kot je v njej navedeno.

DPD „Svoboda“ Ptuj pričakuje vse razumevanje in pomoč od tovarn in podjetij

Občni zbor Delavskoprosvetnega društva »Svoboda« Ptuj je v ponedeljek, 2. decembra, pokazal, da živi v Ptujju in okolici ljudje, ki si želijo pridobiti čimveč splošnega in strokovnega znanja in da si je doslej DPD Svoboda Ptuj resno prizadevala izpolniti to željo javnosti in da ji je to v glavnem tudi uspevalo. Za bodoče delo je zbranih nešteto pobud in da bi jih lahko uresničila, želi občutnejšo pomoč Občinskega ljudskega odbora Ptuj, ptujskih tovarn in podjetij, kulturnoprosvetnih delavcev in vseh, ki so pripravljeni pomagati druševcem razširila v Domu DPD štva, da bi lahko z vsemi svojimi Svobode (bivšem Narodnem domu) krog ukazeljnih delavcev in njihove mladine.

Ustanovitev DPD Svobode Ptuj je bila pred par leti za Ptuj nekaj novega, kar je tudi pritegnilo pozornost nad tisoč mladih in odraslih Ptujčanov, ki so izpolnili prijavnice za članstvo, vstopili v razne sekcije, nekaj časa resno delovali in se z ustanovitelji veselili začetnih uspehov. Sedanje število nad 500 članov, skoraj polovica prvotnih, in število ter aktivnost sekcij pe razkrivata dejstvo, da je DPD »Svoboda« obdržala v svojih vrstah predvsem ljudi, ki so njen namen, njene možnosti in potrebe pravilno razumeli in ki se za njene uspehe še danes borijo. Izostaj je del članstva, ki je od »Svobode« veliko pričakoval in ni storil vsega, kar je bilo v njegovih močeh. Lahko bi rekli, da si je »Svoboda« v svojih sekcijah — izobraževalni, godbi na pihala, tamburaški, harmonikarski šoli, sekciji za solopetje, dramski sekciji, lutkovnem gledališču in orkestru — obdržala stalne in poizrtvovalne lju-

di, ki se držijo načela: »Ni junaško samo začeti, ampak vztrajati je junaško.« Predsednik je vsem vodjem sekcij pa tudi članstvu ter vsem, ki so jih podpirali, na občnem zboru izrekel vse priznanje.

V raznih sekcijah je večina mladih ljudi, ki vztrajajo, čeprav je potrebno v njih prenesti marsikatero težavo. Ze od začetka delajo z majhnimi denarnimi sredstvi in v tesnih prostorih Doma DPD »Svobode« Ptuj (prej Narodnega doma), ki po svoji zunanosti ni privlačen in bi moral nujno menjati svojo žalostno podobo, stisnjen pa je tudi v svoji notranjosti, ker je iz leta v leto prizadevanje za preureditev stanovanjskih prostorov in društvene brezuspešno. Pomanjkanje denarnih sredstev in tesnoba vzmeta sčasoma tudi najagnejšemu odboru voljo do dela in potrpežljivost.

Če primerjamo 1.775.521 din dohodkov društva iz lastnih sredstev in subvencij s sredstvi nekaterih ostalih društev in organizacij v Ptujju in dosežene uspehe na kulturnoprosvetnem področju, lahko priznamo DPD »Svo-

boda«, da je ob teh skromnih sredstvih mnogo storila. Zmanjšanje števila članstva očito kaže na to, da so naši delavci zahtevnejši tudi na tem področju, saj doznajajo iz časopisja in radia, kako delajo drugod v Sloveniji »Svobode« in kako marsikje skrbijo za dejavnost raznih sekcij, zlasti tistih, ki služijo glasbenemu in ostalemu izobraževanju mladine in odraslih. Upravni odbor ptujске DPD »Svobode« si je resno prizadeval, da bi postal Dom »Svobode« res prijetno zbrališče delavskega naraščanja in odraslih v prostem času in da bi sekcije s predavanji, koncerti, nastopi, igrami in ostalimi prireditvami krepile duha ljudi, ki se dan z dnem žrtvujejo na delovnih mestih za našo boljše bodočnost. Prvi uspehi v tej smeri so tu, le da jih je potrebno še več, ob večji pomoči vse javnosti in podpori vseh tovarn, obratov in zavodov ter ustanov.

Temeljita analiza dosedanjega stanja, dela in uspehov s pomočjo pa tudi z diskusijo je pripomogla, da so se navzoči odločili za nov 15-članski upravni in tri-članski nadzorni odbor dosedanjih najaktivnejših članov ter so izvolili za predsednika tov. Jožeta Vrbnjaka, ki ga vidimo povsod, kjer gre za skrb za naše delovne ljudi.

Občni zbor je potekel v prijetnem vzdušju in ob najbolj volji vseh navzočih zastopnikov oblasti in množičnih organizacij ter članstva, da bi lahko v bodoče DPD »Svoboda« Ptuj zabeležila veliko novih uspehov in pridobila v svoje vrste več novih agilnih članov.

Od 7. do 15. decembra 1957
IV. mednarodni sejem radia
in telekomunikacij
v Ljubljani

Otvoritev IV. mednarodnega sejma radia in telekomunikacij

Jutri bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprt čerti mednarodni sejem radia in telekomunikacij, na katerem bo zlasti velik poudarek na elektronskih aparatih in napravah, ki se uporabljajo danes v najrazličnejših panogah moderne industrije in znanosti ter na televiziji.

Mnogo truda in denarja je bilo že vloženo v osnove in razvoj slovenske televizije in prav sedaj stojimo pred prvimi uspehi. Ne samo, da bomo vse dni, ko bo sejem odprt, gledali domače programe, pač pa ga bomo gledali tudi na — doma izdelanih televizorjih. Na razstavi bomo spoznali, da so prav tako lepi in dobri, kot uvoženi in, da je njihova cena poleg tega še nekoliko nižja od cene tujih.

Res, da so danes televizijski

sprejemniki še nekoliko predragi za posameznike, zato pa njih cena ne more biti ovira sindikatom, zadrugam, večjim lokalom, podjetjem, šolam in drugim, ki si jih bodo tudi z veseljem nabavili, ko bo prihodnje leto stekel program domačih oddaj in bodo urejeni prenosi tujih TV postaj. To je danes tudi edini način širjenja mreže televizijskih naročnikov v Sloveniji.

Obiskovalci sejma, ki imajo popust na železnici in popust na skupinske obiske, si bodo tu lahko ogledali tudi snemanje v televizijskem studiju neposredno, kajti ves program, bo sneman v posebnih, za to priložnost urejenih prostorih, kar na razstavi. Morda vas zanima program? Tu boste lahko videli prenose športnih tekem, TV priredbe dram in

oper, veseli večer z Ježkom, Spelo, Bojanom Adamičem in brati Avseniki, oddajo »neznani talent« in nagradno tekmovanje »spodvoji ali odstopi«. Vmes pa bodo še domače in tuje dnevne vesti, intervjuji, literarne oddaje in najboljše programi tujih televizijskih postaj. Sedaj bodo prvič nastopili tisti mladi kandidati, ki so uspeli pri izbiri novih televizijskih napovedovalcev.

Sodoben razvoj industrije in tehnike je tako hiter, da danes besede televizija, elektronika, telekomunikacije in druge ne smejo biti nikomur več neznan pojem. Pred mnogimi desetletji je bilo v Sloveniji le nekaj deset radijskih sprejemnikov, zdaj pa jih je že približno 185.000. Danes je pri nas le nekaj sto televizijskih sprejemnikov, koliko pa jih bo že čez nekaj let? Na sejmju bomo spoznali, da je sprico naše domače, močno razvijajoče se industrije, ta razvoj tudi v naši državi zelo nagel.

Izvenarmadna vzgoja

V počastitev dneva republike v Ptujju je Center za izvenarmadno vzgojo priredil množično orientacijsko patrolno tekmovanje, kate-rega se je udeležilo 25 ekip iz področja občine Ptuj. Tekmovalci so tekmovali za lep prehodni pokal Sveta za šolstvo ObLO Ptuj.

Sodelovalce so ekipe: gimnazije, vajsenske šole, dijaškega doma, trgovske šole, jahalnega kluba in mladina predvojaške vzgoje iz Jursinc, Vidma, Grajene, Podlehnik, Leskovca. Športna društva Drava, Strelsko društvo in TVD Partizan niso sodelovali.

Ze zgodaj zjutraj se je mladina zbrala v topli dvorani Komiteja in ob pol osmi uri svečano položila dva venca na spomenik Jožeta Lacka. Ob osmi uri je odšla prva patrolja na progjo. Ob 10. uri si je mladina ogledala v Mestnem kinu domači film »Volčja noč«.

Rezultati, katere so tekmovalci dosegli, so odlični. Bili bi še bolj, če bi bilo strelišče pravočasno postavljeno.

Prvo mesto je letos osvojila moška ekipa VI. a razreda gimnazije, ki je prejela prehodni pokal; 2. mesto je osvojila moška ekipa VI. b razreda gimnazije; 3. mesto je osvojila ženska ekipa VII. razreda gimnazije; 4. mesto je osvojila moška ekipa VIII. razreda gimnazije, ki je predala pokal šestošolcem.

Plasma ostalih ekip je bil sledeč: 5. mesto VII. razred (ženska ekipa); 6. VI. b razred (moška ekipa); 7. VII. razred (moška ekipa); 8. trgovska šola (moška ekipa); 9. delita dve ekipi, in sicer: 3. d vajsenske šole in VI. b razred gimnazije (ženska ekipa); 10. dijaški dom (moška ekipa); 11. 3. a razred vajsenske šole; 12. 3. c razred vajsenske šole; 13. jahalni klub I. ekipa; 14. jahalni klub II. ekipa; 15. 2. c razred vajsenske šole; 16. četa PV Videm I.; 17. VI. razred gimnazije (ženska ekipa); 18. četa PV Videm II.; 19. četa PV Jursinci; 20. četa PV Grajena; 21. četa PV Podlehnik III.; 22. četa PV Leskovec; 23. četa PV Podlehnik II.; 24. četa PV Podlehnik I.

Jože Klarič

Trgovina s športnimi potrebščinami je bila zaprta, čeprav velja sobota za dan najboljše kupčije. Na vratih je pustil trgovec listek: »Zaprto do dveh zaradi poroke moje hčere. Kupce prosim, naj se vrnejo kasneje. Potreboval jih bom bolj kot kdajkoli doslej!«

RAZGLAS

Oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve Občinskega ljudskega odbora Ptuj

v a b i

vse obrtnike, ki so brez dovoljenja pristojnega organa spre-menili sedež svoje obrtne delavnice od začetka obratovanja do danes, tako da se sedanjí sedež ne sklada s sedežem, ki je naveden v obrtnem dovoljenju, da se osebno oglasijo na oddelku v Ptujju, Srbski trg 1, soba 24/II,

do 15. decembra 1957

in uredijo podatke v obrtnem registru.

Vse one, ki so spremenili sedež brez dovoljenja, pa se ne bodo oglasili do tega roka, bomo predali sodniku za prekrške zaradi kaznovanja po veljavnih predpisih.

Oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve ObLO.

OB 40-LETNICI VELIKIH DOGODKOV V RUSIJI

DESET DNI, KI SO PRETRESLI SVET

Končno smo prodrli v zlato in malahitno sobano s temnordečimi brokatnimi zastori, kjer so ministri imeli sejo ves ta dan in vso noč in kjer so jih vratarji izdali rdeči gardi. Dolga miza, pokrita z zelenim pregrinjalom, je bila prav takšna, kot so jo pustili, ko so bili aretirani. Pred vsakim praznim sedežem je bilo pero, črnilo in papir. Papirji so bili počekani z začetki akcijskih načrtov in z grobimi zasnutki proglov in manifestov. Večina izmed njih je bila prečrtana, ko je njihova brezpomembnost postala očitna, in ostali del pole je bil pokrit z razmišljenimi geometričnimi risbami, ki so jih pisci risali, ko so sedeli in obupano poslušali, kako so ministri drug za drugim predlagali himerične načrte. Vzel sem eno izmed teh počekanih strani, s pisavo Konovalova, kjer je bilo zapisano: »Začasna vlada poziva vse razrede, naj podpro Začasno vladje...«

Ves ta čas — to je treba pripomniti — je bila vlada v stalni zvezi s fronto in s provincialno Rusijo, čeprav je bil Zimski dvorec obkoljen. Boljševiki so se zgodaj zjutraj polastili Ministrstva za vojne zadeve, toda niso vedeli za vojaško telegrafsko po-

stajo na podstrešju niti za privatno telefonsko zvezo z Zimskim dvorcem. Na tem podstrešju je ves dan sedel mlad oficir in razširjal po deželi celo poplavo pozivov in razglasov; in ko je slišal, da je palača padla, si je nadel klobuk in mirno odšel iz poslopja.

Ker smo bili tako zainteresirani, dalje časa nismo zapazili izpremembe v ponašanju vojakov in rdečegardistov okoli nas. Ko smo postopali od sobe do sobe, nam je sledila majhna skupina; ko pa smo prišli do galerije slik, kjer smo prebili popoldne z junckerji, se je zagnalo za nami kakih sto mož. Velikanski vojak nam je zastavil pot; njegov obraz je bil poln mrkega suma.

»Kdo ste?« je zagodrnjal. »Kaj delate tukaj?« Drugi so se počasi zbrali okoli njega, boljčali in za-berjali mrmrali. »Izzivačje je de-jal nekdo. »Roparji!« Pokazal sem naše dovolilnice, ki jih je izdal Vojaški revolucionarni komite. Vojak jih je oprezno vzel, jih obračal na vse strani in jih ogledoval, ne da bi kaj razumel. Očitno ni znal brati. Dal jih je nazaj in pljunil na tla. »Bumagi! Pa-pire je dejal zaničljivo. Množica se je počasi začela pomikati in

nas obkoljevati. Preko njihovih glav sem zagledal oficirja, ki je brezmočno zrl predse, in sem mu zaklical. Krenil je k nam in si z rameni krčil pot.

»Jaz sem komisar,« mi je de-jal. »Kdo ste? Kaj je?« Drugi so stopali nazaj in čakali. Poka-zal sem papirje.

»Vi ste tujci?« je hitro vprašal po francosko. »Zelo nevarno je.« Nato se je obrnil proti množici in dvignil naše dokumente. »To-variši!« je kričal. »Ti ljudje so tuji tovariši — iz Amerike. Priš-lo so, da bi lahko povedali svo-jim rojakom o junaštvu in revoluc-ionarni disciplini proletarske armade!«

»Kako to veste?« je odvnil po-staven vojak. »Povem vam, da so izzivači! Pravijo, da so prišli opazovat revolucionarno discipli-no proletarske armade, toda svo-bodno so se sprehajali po palači, in kdo ve, če si niso napolnili žepov s plenom?«

»Pravilno!« so renčali ostali in se tiščali naprej.

»Tovariši!« je pozival vojak in na čelu se mu je nabiral pot. »Jaz sem komisar Vojaškega revolucionarnega komiteja. Ali mi zaupate? Dobro, povem vam, da so te dovolilnice podpisane z isti-

mi imeni kot moja!«

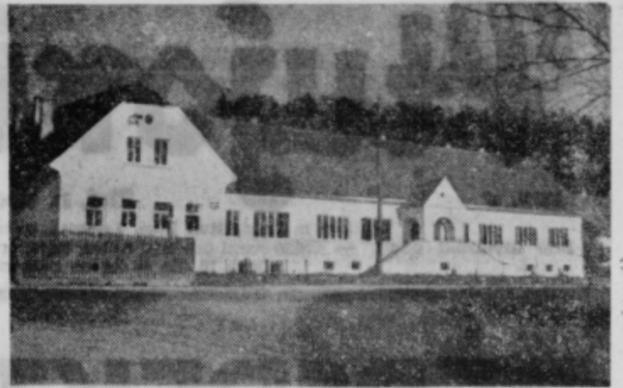
Pejnal nas je skozi palačo in ven skozi vrata na Nevsko obrežje, pred katerim je posloval običajni odbor, ki je pregledoval žepo... »Komaj ste jo odnesli,« je mrmral in si brisal obraz.

»Kaj se je zgodilo z ženskim bataljonom?« smo vprašali.

»Oh, ženske!« Zasmejal se je. »Vse so se stisnile z zadnji sobi. Strašno težko se nam je bilo odločiti, kaj naj napravimo z njimi — več jih je bilo hysteričnih in tako dalje. Končno smo jih poslali na Finski kolodvor in jih naložili na vlak, da jih odpelje v Levašovo, kjer imajo svoje tabo-rišče...«

Prišli smo v mrzlo, nervozno noč, ki jo je napolnjeval šum temnih armad na pohodu, v noč, ki je bila vsa elektrizirana od patrol. Od onstran reke, kjer se je pojavila temačna gmota Petropav-lovske trdnjave, je prišel hripav krik... Po pločniku je bila raz-tresena zdobljena štukatura, ki je padla z nazidka palače, kamor sta zadeli dve granati z bojne ladje Aurora; to je bila edina škoda, ki jo je povzročilo obstre-ljevanje...

Sedaj je bila ura že nekaj čez tri zjutraj. Na Nevskem prospek-

Osnovna šola v Grajeni — središče prosvetne dejavnosti

Gasilstvo prodira tudi v Grajeno

Letos maja so ustanovili v Grajeni »Prostovoljno gasilsko društvo Grajena« z okrog 30 člani in članicami, ki si bodo skupno z odborom in prebivalstvom prizadevali zagotoviti požarno varnost s pravočasnim pregledom dimnih naprav in odpravo požarnih nevarnosti, poleg tega pa bodo tudi skrbeli za kulturno-prosvetno dejavnost v kraju.

Spočetka so ljudje smatrali, da jim taka organizacija ni tako nujno potrebna, vendar je zlasti mladina uvidela umestnost take pobude in se je tudi prijavila v vrste gasilcev. Sedanje število se bo prek zime povečalo, ko bodo sedanjí člani z aktivnostjo dali dober zgled. Nimajo še sicer gasilskih naprav in orodja, vendar upajo, da jim bo z lastnim prizadevanjem in ob pomoči oblasti ter kmetijske zadruge in množičnih organizacij uspelo priti do njih vsaj sčasoma. Med svoje uspehe bodo šteli že zaščito pred požari, da vobče ne bo prišlo do

njih in tudi do uporabe gasilskih naprav in orodij bližnjih društev.

Za dan republike je PGD Grajena priredilo manjšo gasilsko slovesnost v zvezi z zaprisego mladih gasilcev in s proslavo državnega praznika. Slovesnosti se je udeležila večina članstva ter več povabljenih gostov iz Ptujja, ki so obljubili mladi gasilski četi vso tehnično in materialno pomoč.

V začetku januarja namerava imeti PGD Grajena občni zbor, na katerega bo povabila prebivalstvo svojega področja in mu bo prikazala nujnost obstoja take organizacije, ki ima drugod že dolgoletno tradicijo, dragocene izkušnje in zgledno organizacijsko delo prejšnjih članov in funkcionarjev.

Upajo, da jim bo KZ Grajena odstopila v nedovršenem združenem domu primeren prostor za gasilsko posvetovanja, tečajje in drugo, zlasti pa za spravilo in čuvanje opreme.

Iz Velike Nedelje

Kakor povsod širom naše lepe domovine, tako smo tudi pri Veliki Nedelji z vsobranostjo slovesno praznovali rojstni dan republike. V združenem domu so se zbrali zastopniki organizacij in društev zraven tega pa veliko število zavednih domačinov. Glavne točke sporeda so podali učenci osnovne šole iz višjih razredov s svojimi vzgojitelji. Učitelj tov. Koren je s svojim globoko osnovanim govorom prikazal prisotnim velik pomen praznovanja 29. novembra. Bile so tudi recitacije, ki

jih je pripravila mladina in Prosvetno društvo »Simon Gregorčič«. Nastopil je tudi domači orkester.

Kmetijska zadruga bo v kratkem odprla zimsko kmetijsko šolo. Strokovne predmete bodo predavali strokovnjaki iz domače zadruge ter drugi zgledni in kmetijsko izobraženi kmetovalci, ostale predmete pa učitelji domače osnovne šole. Finančna sredstva bo dala občina Ormož. Upravnik šole je tov. Franc Koren, učitelj pri Veliki Nedelji.

Otvoritev lutkovnega odra v Hajdini

V začetku oktobra se je ustanovila pri prosvetnem društvu v Hajdini tudi lutkovna sekcija, ki sta jo prevzela tovariša Milko Klemenčič in Srečko Gojkovič. Povezala sta se z lutkovno sekcijo v Ptujju in v Mariboru in takoj začela z delom. Denarnih sredstev je bilo malo, zato sta založila svoj denar. Prosvetno društvo, ki takrat ni imelo denarja, se je obrnilo za finančno podporo na tujšnjo DPM, Dobilca sta 10.000 dinarjev, s katerimi sta oder dokončala in kupila prve lutke. Iz Maribora sta dobila 6 iger, izbrala sta »Jurček pionir« in »Mihec je bolan«. Začela sta z vajami. Pritegnila sta še Marjanco Zumer in Darinko Klemenčič in delo je stalo koluše in oder je lično prebarval Pal Jakob.

Mladi lutkarji so si postavili nalogo, da bodo za praznik 29. november dali prvo lutkovno predstavo že na oder. Rečeno, storjeno! Naši pionirji in cleibani so 28. novembra gledali že prvi igrčiči. Šele pri predstavi smo videli, da so naši lutkarji dali res vse od sebe, saj so zaživel z otroki in otroci z njimi. Predstava je bila res odlična. Med odmoru so igrali tudi naši vrli tamburaši.

Vsem, ki so sodelovali pri prvi predstavi gre iskrena zahvala, posebno pa še tovarišem Klemenčiču, Gojkoviču, Marjani in Darinki za njihovo požrtvalno delo. Prav tako pa tovarišu Ivanu Jakominiču, predsedniku DPM v Hajdini za denarno podporo.

tov, stari Prokopovič in celo člani Sveta republike — med njimi Vj-naver in drugi kadeti. Liber je kričal, da kongres sovjetov ni zakonit kongres in da je stari CIK še vedno prava oblast... Skicirali so poziv deželi.

Poklicali smo kočijaža. »Kam?« Toda ko smo rekli... »Smolnice, je izvošček zmajal z glavjo. »Njet!« je dejal, »tam je hudič...« Dolgo časa smo morali hoditi, preden smo našli voznika, ki nas je bil voljan sprejeti — in zahteval je trideset rubljev ter se ustavil dva bloka pred Smolnicom.

Okna Smolnega so bila še vedno razsvetljena, vozila so prihajala in odhajala in okoli še vedno plapolajočih ognjev so se stiskale straže in hlastno spraševale vsakogar po najnovejših novicah. Hodniki so bili polni vrvečih ljudi, ki so bili votlooki in umazani. V nekaterih sobah komitejev so po tleh ležali ljudje in spali, s puškami ob strani. Kljub odpadlim delegatom je bila zbornica natlačeno polna ljudi, ki so hrumeli kakor morje. Ko smo vstopili, je Kamenov bral seznam aretiranih ministrov. Tereščenkovo ime so pozdravili z gromovitim aplavdom; z vzkliki zadoščanja in s smehom; pri Rutenbergu je bilo tega manj; in ko je bil omenjen Palžinski, se je zopet dvignil vihar vpitja, jez-nih krikov in odobravanja... Sporočili so, da je bil Čudnovski imenovan za komisarja Zimskega dvorca.

(Nadaljevanje prihodnjč)

Ob 75. obletnici Narodnega doma v Ptuj

Malo je tako velikih narodnostno pomembnih jubilejev na Slovenskem, kakor so obletnice ustanovitve slovenskih narodnih domov v naših mestih severovzhodne Slovenije, kjer se je v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja sredi slovenske zemlje zmogljivo bogatilo nemštvo.

Pogledati moramo na vse strahotno prizadevanje nemštva v Ptuj za raznarodovanje slovenskega življa v stari Avstriji, da razumemo, kako svetel plamen slovenskega narodnostnega boja je pomenilo slovensko društvo »Čitalnica« v Ptuj, osnovano leta 1864, in pa »Narodni dom«, ki so ga čitalničarji s trudom pridobili leta 1882.

Ptuj je s peščico priseljenih Nemcev ob ugodnem avstrijskem državnem aparatu postajal slovenski nevarna postojanka germanizacije za široki okoliš Slovenskih gorc, Ptujkega in Dravskega polja ter Haloz. Najprej je bilo treba izkoreniniti slovenstvo v mestu. Toda trdno in mogočno je stal slovenski »Narodni dom« v Ptuj, kakor svetilnik, ki je oznanjal slovenskemu kmetu daleč v okolico, da živi v Ptuj slovenska misel.

Leta 1895 je Ptuj imel poleg »Narodnega doma« s »Čitalnico« le še slovensko okolišsko šolo, dežnarski zavod »Posojilnico« in »Dijesko kuhinjo«. Nemčurji pa so propagirali nemštvo in uveljavljali nemško govornico v otroškem vrtcu, deški in dekliški osnovni šoli, gimnaziji, trgovski in vajenski šoli, meščanski šoli in glasbeni šoli, v raznih športnih, kulturnih in socialnih društvih, ki jih je bilo okoli 30 s sedežem v nemškem društvenem domu. Nemška »Sparkasse« in »Pettauer Vorshussvereine« (Ptujsko predjudimno društvo) sta utrjevala nemški kapital. V nemškutarskih rokah sta bili obrt in trgovina. Na prehodu v 20. stoletje so bili vidni uspehi germanizacije že v številnih nemškega občevalnega jezika v Ptuj, ki ga je govorilo 2921 ljudi, slovensko pa le 540 ljudi.

USTANOVITEV

SLOVENSKE »ČITALNICE«

Dne 21. maja 1864 so ustanovili narodnjaki v Ptuj »Čitalnico«, ki je štela 120 članov. Prvi občni zbor je bil 23. junija 1864. Udeležilo se ga je 70 članov, ki so za odbornike izvolili: dr. Avgusta Čučka, notarja Janeza Schönwettera, dr. Ivana Petovarja, Miho Hermana, dr. Alojza Mravljaka, dr. Josipa Vošnjaka, Franca Krajnca, Božidarja Rajčiča in Karla Švajgla. »Čitalnica« je imela slavje svoje ustanovitve 5. septembra 1864, ki so se ga udeležili slovenski narodni buditelji: dr. Kočvar in dr. Serbec, ki je poudaril, da je Ptuj odslej domači kraj na domači zemlji; dr. Vošnjak pa je govoril o pomenu »Čitalnice«, ki je narodna učilnica. Slavnosti se je udeležilo nad 1200 ljudi. Prvo obdobje »Čitalnice« še ni potekalo v znamenju slovensko-nemške mržnje, ki se je z leti stopnjevala in dosegla vrhunec ob septembrskih dogodkih leta 1908 v Ptuj, ko so nemčurji pretepal in zmerjali slovenske skupščinarje »Ciril-Methodove« šolske družbe.

NAKUP »NARODNEGA DOMA«

Ko so Nemci in nemčurji v Ptuj spoznali, kako nevarna je nemštvo slovenske »Čitalnice«, so onemogočili njeno delo, posebno od leta 1879 dalje. Za drag denar so čitalničarji težko našli prostore za svoje društveno delo. Ko pa so dobili zasilne prostore na sedanji Ormoški cesti, v Murševci hiši, in nadeli nad hišna vrata skromen napis »Čitalnica«, mu nemčurji niso prizanesli.

Leta 1882 je bil napisan »Hotel zur Stadt Wien«. Čitalničarji so se zbrali pri predsedniku Gregorju na posvetovanje o nakupu in se zanj zedinili. Tajnik Ivan Urbanec je zbral prispevke po ptujskem okraju, v Ormožu, Središču in v Mariboru. V nekaj dneh so zavedni Slovenci dali za svoj narodni dom 6200 gld. Dr. J. Čuček je obljubil, da bo posodil, kar bo primanjkovalo. Kupno pogodbo so podpisali 12. februarja 1882 za 11.000 gld. »Narodni dom« so slovesno otvorili 29. maja 1882. S preureditvijo v društvene namene je stal »Narodni dom« 17 tisoč goldinarjev.

PRVI SLOVENSKE PEVSKI ZBOR V PTUJU V »NARODNEM DOMU«

Da bi gojili slovensko petje, so v zaveden odgovor nemškemu glasbenemu društvu začeli čitalničarji z rednimi pevskimi vajami že leta 1880. V Narodnem domu pa so 9. aprila 1883 ustanovili »Pevski odsek«. Iz čitalniškega pevskega zbora je vzniklo »Slovensko pevsko društvo« s sedežem v Narodnem domu v Ptuj, ki je prirejalo pevске koncerte slovenske pesmi v Ptuj in v drugih krajih Štajerske. V od-

svojo »muzikalno šolo«, v kateri so se učili glasbe in petja otroci zavednih Slovencev. Govor nemški glasbeni šoli, ki je gojila med mladino nemško petje in mladino vzgajala v nemškem duhu, so čitalničarji v Narodnem domu osnovali oktobra 1883

Iz »Čitalnice« je izšlo tudi slovensko hranilno in posojilno društvo, ki je veliko pomnilo v boju slovenskega kmeta proti oduštvu.

Leta 1912 so osnovali v Narodnem domu ptujsko podružnico Dramskega društva v Mariboru, ki

Pročelje »Narodnega doma« v Ptuj je potrebno obnove

»ČITALNICA« IN »NARODNI DOM« — TORIŠKI SLOVENSKEGA KULTURNEGA, POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Čitalničarji so v »Narodnem domu« in že prej prirejali slovenske dramske predstave in druge kulturne prireditve ter veselice v dobrodelne namene, največ za dobrobit slovenskih dijakov. Od ustanovitve pa do leta 1890 je bilo nad 150 prireditev in 20 dramskih predstav. Slovenska »Čitalnica« je imela naročenih 18 časopisov, od katerih je bila večina slovenskih. Leta 1885 je bilo v Narodnem domu ustanovljeno politično društvo »Pozor«, leta 1907 pa je bila osnovana knjižnica. Kmalu je število knjig naraslo na 2000, ki si jih je letno izposojevalo okoli 3000 čitalcev. Veliko izposojevalcev slovenskih knjig je bilo med kmečkimi prebivalstvom ptujkega okraja.

je pridno prirejalo dramske predstave v gledališki dvorani Narodnega doma, ki so jo povečali leta 1909.

Plamen slovenstva, ki je gorel v srcih slovenskih čitalničarjev, je budil slovensko narodno zavest med slovenskim ljudstvom ptujkega okraja. Že od leta 1848 je ptujsko slovenstvo stalo trdno na braniku svoje narodnosti, bolj kekor katerokoli slovensko mesto. Stavba Narodnega doma je postala simbol narodnostnih teženj. Septembra leta 1908 so se zbrali v Narodnem domu v Ptuj skupščinarji »Ciril-Methodove« družbe na občni zbor. Nemčurji so jih čakali pri vlakih, jih zasmatili, zmerjali in pretepal. Slovencem je vedno bolj postajalo jasno, da je zanje edini pravilni politični program osnove lastne države Jugoslavije, za kar so se zavzemali in borili.

NARODNI DOM V PREDAPRILSKI JUGOSLAVIJI

V stari Jugoslaviji je Narodni dom služil še naprej slovenski »Čitalnici«, ki je v njem nadaljevala s svojo kulturno tradicijo. Tu je stoovala knjižnica in čitalnica, tu so prirejali predavanja, tu je bil sedež društva liberalno-nacionalne politične struje, ki so v njem imela svoje prireditve.

Nacionalno borbena nota »Čitalnice« je bila v predaprilski Jugoslaviji v primerjavi z rastočo hitlerjevsko propagando pri nas precej pasivna. »Čitalnica« je bila odmaknjena tudi od socialnih teženj slovenskega ljudstva, vendar pa ne moremo zanikati slovenske nacionalne zavesti, ki so jo gojila društva, predvsem solsko, v Narodnem domu do zloma Jugoslavije. Slovenci, ki so aktivno sodelovali pri kulturnem poslanstvu Narodnega doma v Ptuj v obdobju med obema vojnama, so tudi v času fašistične okupacije naše domovine šli v vrste, ki so se borile za socialno in nacionalno svobodo našega naroda pod vodstvom komunistične partije.

75 let nas loči danes od dneva, ko je postal Narodni dom v Ptuj svetilnik slovenstva vse do propada stare Avstrije, ki je ogrozila naš narodni obstoj. Danes, po izvojevanji svobode, je v njem hram kulturnoprosvetnega društva »Svoboda«, ki je nosilec najnaprednejših stremiljenj sodobnega človeka, člana državne in človečanske skupnosti — s ciljem živeti v enakopravnosti narodov, s prizadevanji najvišjega kulturnega življenja delovnega človeka na zemlji. Da si je lahko društvo »Svoboda« zadalo tako velik program in pomen, je zasluža vseh tistih, ki so nam izvajali svobodo, za katero so se začeli boriti naši čitalničarji v »Narodnem domu«. V. R.

Kmalu bodo zopet začeli tečaji za napredek gospodinjstva

Ptujčani bodo peli v Lendavi in Murski Soboti

Tridesetletniški moški pevski zbor pevске sekcije Obrtniškega trgovskega prosvetnega društva v Ptuj bo v nedeljo, 8. decembra, obiskal Lendavo in Mursko Soboti in tam priredil dva koncerta umetnih, narodnih in partizanskih pesmi. V Lendavi bo koncert dopoldne ob 10. uri v dvorani hotela Triglav, v Murski Soboti pa popoldne ob 15. uri v dvorani Okrajne obrtne zbornice.

Gostovanja ptujskih pevcev v

obmejnih krajih imajo namen resne povezave ptujskih kulturnoprosvetnih delavcev s temi iz obmejnih krajev in sčasoma tudi ptujskemu prebivalstvu pripraviti pevске koncerte tamkajšnjih pevcev. Pevski zbori iz Ptuja so vedno sloveli po svojih gostovanjih v bližnjih okrajih, zato se je tudi pevška sekcija Obrtniško-trgovskega prosvetnega društva v Ptuj rada odzvala vabilu iz Lendave in Murske Soboti.

Razpis

za novi tečaj Politične šole pri CK ZKS

(od 6. febr. do 31. junija 1958)

Tečaj Politične šole je namenjen predvsem delavcem in delavkam v industriji in kmetijstvu, ki so se že uveljavili v organih delavskega in družbenega upravljanja, v organih oblasti, sindikatih, društvih itd., in jim daje potrebno širše znanje iz politične ekonomije in znanstvenega socializma.

Prijave z osebnimi podatki, s podatki o dokončanih šolah, o osnovnem priložnosti, zaposlitvi, vi-

šini mesečnih prejemkov ter tudi o stazu in funkcijah v političnih organizacijah in družbenih organih pošiljate najkasneje do 10. januarja 1958 na upravo Politične šole pri CK ZKS, Ljubljana, Parmova 39 in tudi na svoji občinski komite ZKS.

O sprejemu v tečaj in v internat, ki je pri Politični šoli, bo vsak posameznik pisмено obveščen, in sicer 14 dni pred pričetkom tečaja. Podrobnejše informacije dobite na upravi šole ozroma na občinskem komiteju svojega področja.

Kako živijo in delajo naši študentje v Ljubljani?

* Ptujski akademski klub je v preteklem letu dosegel zelo malo uspehov.

* Vzrok neuspehom so neprestani prepripi med posameznimi, preveč ambicioznimi študenti.

* Sekcija študentov iz Gorišnice je izstopila iz PAK.

* Občni zbor je poskusil odpraviti ta nesoglasja ter zagotoviti uspešno delo v prihodnjem letu.

* Novi predsednik PAK je tovariš Janez Bohak.

Dne 19. novembra t. l. je bil v Ljubljani v prostorih Pravne fakultete občni zbor ptujkega

nil tekmovalj ter dokazala, da je bila najbolj delavna sekcija v PAK.

Če bi vsi ostali študentje delali tako, kakor njihovi kolegi iz Gorišnice, tedaj bi bil PAK med najboljšimi študentskimi klubi v Sloveniji. Videli smo pa ravno obratno. V ptujskem akademskem klubu je v preteklem letu vladalo veliko nesoglasje. Vsi izredni občni zbori in sestanki so bili v znamenju večnega prepiranja in medsebojnega obračunavanja med članstvom. To je bil eden izmed glavnih vzrokov za nezainteresiranost pri delu ter za neuspehe. Nekateri pravijo, da so vzrok pre-

Če primerjamo zelo uspešno sodelovanje med akademskima kluboma Koroske in Primorske, je nesoglasje študentov iz male ptujke okolice tembolj žalostno. Upamo, da se bodo odnosi kaj kmalu izboljšali.

Na občnem zboru je ptujski akademski klub sprejel v svoje vrste nove člane — »bruce«, ki so v preteklem šolskem letu maturirali na ptujski gimnaziji ter jim takoj dal vse študentske pravice v klubu ter seveda tudi dolžnosti.

Sprejemu novih članov so sledile volitve novega vodstva. Za predsednika PAK je bil z veliko večino glasov izvoljen tovariš Janez Bohak, ki je takoj v začetku pokazal, da bo dober predsednik in voditelj ptujskih akademikov. Izvoljen je bil tudi šestčlanski upravni in tričlanski nadzorni odbor. Za začetek si je novi odbor zadal nekaj nalog, ki jih bo poskušal uspešno izvesti, kakor v preteklem letu. Dramska skupina se bo poskušala naučiti kakšno privlačno igrice, s katero se bi nato predstavila domačemu in tujemu občinstvu. Velika naloga študentov pa so priprave na Teden študentov ter na tradicionalni Akademski ples. Pravijo, da bo letos ples še lepše uspel kakor doslej in so že tudi določili, da bo ples 8. februarja v Narodnem domu v Ptuj.

Upamo, da bo novoizvoljeno vodstvo uspelo zediniti vse ptujске študente, ki bodo s skupnimi močmi mnogo bolj reprezentirali naše mestece.

Vodstvu in vsemu članstvu pa želimo pri delu in študiju čim več uspehov. —nc

Mestni plinovod ni bil nekaj odstranjen

Delavci mestne komunalne ustanove Ptuj so naleteli v Lackovi ulici v Ptuj pri izkopavanju jarkov za polaganje vodovodnih cevi na staro ptujsko plinsko napeljevo. Nekaj najdenih plinovodnih cevi bo še uporabnih, nekaj pa jih je bilo poškodovanih pri izkopavanju. Pred poštno zgradbo so delavci naleteli na stari mestni kanal, obzidan z kamenjem. V par dneh bo dobila Lackova ulica svoje staro lice, sedaj pa je polna izkopanih, blata, peska in starega kamenja.

Kulturnometniška sekcija DPD »Svoboda« Ptuj je priredila v sredo, 4. t. m., zvečer v ptujskem gledališču spevoigr »Svojeglavček« v režiji tov. Adolfa Anderleta.

Udeleženci predstave so bili z režijo in igro kar zadovoljni in želijo tej sekciji DPD »Svoboda« tudi v bodoče veliko poguma in uspeših predstav.

Po zadnjih uspeših proslavah za dan republike v Titovem domu v Ptuj in po podjetjih ter šolah se Ptujčani pripravljajo na proslavo dneva JLA — 22. decembra, ki bo zopet na predvečer v Titovem domu, na dan 22. decembra pa bo zopet slovesnost v kasarni po predhodnih internih prireditvah v ptujski garniziji.

V ptujskih osnovnih šolah se je število članstva v pionirskih organizacijah zelo povečalo, saj so ob dnevu republike sprejeli ob pionirskih slovesnostih v svoje vrste stotine novih pionirk in pionirjev.

Kulturnometniška sekcija DPD »Svoboda« Ptuj je priredila v sredo, 4. t. m., zvečer v ptujskem gledališču spevoigr »Svojeglavček« v režiji tov. Adolfa Anderleta. Udeleženci predstave so bili z režijo in igro kar zadovoljni in želijo tej sekciji DPD »Svoboda« tudi v bodoče veliko poguma in uspeših predstav.

V ptujskih osnovnih šolah se je število članstva v pionirskih organizacijah zelo povečalo, saj so ob dnevu republike sprejeli ob pionirskih slovesnostih v svoje vrste stotine novih pionirk in pionirjev.

IZ HAJDINE

Kakor vsako leto so se tudi letos naši pionirji pripravili na ta veliki dan. Letos je prav posebno, saj so praznovali 15-letnico ustanovitve pionirske organizacije. Govora sta sta imela tov. prof.

Dnevni spored za nedeljo, 8. decembra 1957

6.00—7.00 Domači nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob 6.05—5.10 Foročila in vremenska napoved. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski kolektor in prireditve dneva. 7.35 Glasbene slike in zabavne popevke. 8.00 Športna reportaža. 8.15 Kratki čas z majhnimi zabavnimi ansambli. 8.45 Mladinska radijska igra — a) Medved Pu najde Sivkovo rep; b) V gozd prideta Kogin in Pu. 9.15 Kar radi poslušate. 10.00 Se pomnite tovariši... — Iztok Lipar: Golčaj. 10.30 Ponovitve javnega četrtkovnega večera domačih pesmi in na-

KINO

MESTNI KINO PTUJ predvaja ob 6. 12. do 9. 12. 1957 italijanski film »VERDI«.

MESTNI KINO PTUJ predvaja ob 10. do 12. decembra ameriški film »ANGEL ALI DEMON«.

KINO MAKOLE predvaja ob 7. 12. do 8. 12. 1957 angleški film »BERLINSKA ZGODBA«.

KINO MAJŠPERK predvaja ob 7. 12. do 8. 12. 1957 francoski film »UMOR«.

KINO MURETINCI predvaja ob 7. 12. do 8. 12. 1957 ameriški film »FANT IZ OKLAHOM«.

KINO »VEDROST« MIKLAJZ PRI ORMOŽU predvaja 8. 12. 1957 angleški film »AFRIŠKA KRALJICA«.

IZVRSTNA IGRA

Angleški igralec Keen se je nekoč hvalil v družbi, da je tako prepričljivo zaigral smrt glavnega junaka, da so bili gledalci vsi prevzeti.

»Zaigral sem tako naravno, da se je eden izmed gledalcev onesvestil.«

»To je bil prav gotovo tvoj krojač.« mu je odgovoril prijatelj, ki je vedel za Keenove dolgeve.

pevov z dne 21. nov. 1957. 11.30 Orkestralni intermezzo. 12.00 Pogovor s poslušalci. 12.30 Želimo — dober tek! (spored zabavne glasbe). 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.30 Za našo vas. 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 16.00 Matija Maležič: Ljudje pod Snežnikom (reportaža). 16.30 Glasbeni mozaik. 17.30 Radijska igra — Luigi Silori: Barake (ponovitev). 18.30 Slovenska pesem od romantike do danes — IX. Skladbe Benjamina Ipavca (2. del). 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Zabavna glasbena oddaja. 21.00 Komorna dela Ernesta Blocha. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Igramo za ples! 22.55 Poročila. 23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

Za naše zdravje

Če je vaša koža mozoljasta

Mozolji in ogrci naredijo mladim ljudem veliko žalost in skrbi in lahko bi napisali debele knjige samo o sredstvih, s katerimi bi se radi znebili te nadloge. Ogrci je mala črna pika na obrazu, na rokah ali na ramenih. Toda, ko bi bila samo ena! Na žalost jih je največkrat veliko. Ogrci so res lepotni madeži, ki preprečijo vsak naš trud, da bi bili videti negovani. Zdravnik pravi ogrcu Comedo in nam bo povedal, da nastane zaradi zamašitve lojnice, ki se zaradi infekcije zelo razvije v vnet vozličček, akno. Akna pusti za sabo majhno brazgotino. Do tega pa ne sme priti. Brazgotinasta koža spada brezpogojno v zdravniško in kozmetično nego. Ne smemo zanemariti niti »navadnih« ogrcev in »medoženih« mozoljčkov, ker so brazgotine po aknah trdovratne in tudi ogrci uničujejo kožo, ker razširjajo pore. Saj en sam velik ogrc zapusti pravo luknjo v koži, če ga izstisnemo.

Pri nepravilnem odstranjevanju ogrcev lahko pride do hudih infekcij. Zato moramo biti zelo previdni in paziti predvsem na smago rok in sredstev, s katerimi odstranjujemo ogrce.

Preden se pripravite k temu, da boste izstisnili ogrce iz kože, morate vestno pripraviti vse, kar za to potrebujete; kamilice, blago vodo za obraz z razširjenim procentom alkohola in polmastno kremo za kožo. Razen tega potrebujete še vato, vročo vodo in prekuhan, res čiste robce. Robce morate pred tem na vsak način zelo dobro umiti. Odstranjevanje ogrcev z nohti je nedopustno.

Vlajte v skledo vročo vodo, ki ste ji dodali nekaj kamiličnega zvarke. Sklonite glavo nad skledo in pustite, da se vam para dviga proti obrazu. Para mora biti ravno toliko vroča, da čutite prijetno toploto. Parna kopa obraz omeči ogrce in odpre pore. Prste ovijte s čistim robcem in izstiskajte ogrce. Ne izstisnite vseh ogrcev na enkrat, temveč storite to večkrat v razmaku 4 — 6 dni. Ko boste odstranili vse ogrce, jih izstiskajte samo še vsakeh 14 dni. Voda za obraz bo razširjena pore zopet stisnila in dezinficirala kožo. Polmastno kremo natrete ob koncu v tankem sloju na kožo.

Kdor se želi znebiti nečiste kože, se mora odpovedati vsem dražljivim začimbam, tudi kisu. Ne sme uživati mastnega sira in mastnega mesa, omejiti mora uživanje čokolade, čaja, kave, alkohola in nikotina. Uživati mora veliko vitaminov, hoditi dnevno na sprehode na svež zrak. Redna prebava je zelo važna, ker vsaka prebavna motnja moti tudi kožo.

Za teže slučaje je na razpolago mnogo energičnih sredstev, ki pa jih lahko uporabljamo samo pod nadzorstvom zdravnika.

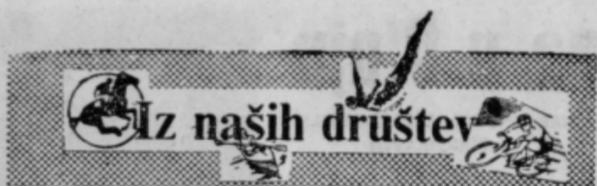
Koristne maščobe

Kdo še ni slišal, da ribe krepijo možgane? Nekateri pravijo, da je sir težko prebavljiv. Baje težaški delavci potrebujejo več mesa. Razširjeno je mnenje, naj hrana ob vročih dneh ne bo mastna. Dolga je vrsta zmotnih nazorov o koristnosti in škodljivosti nekaterih naših kranil. Med drugim tudi o maščobah in mastni hrani. Maščobe pa so dejansko bistvena in potrebna sestavina naše prehrane in prvi pogoj zdravja, zato bomo v naslednjih vsticah pojasnili nekaj najpogostejših zmotnih mnenj o njih.

Ali drži, da mastna jedila niso primerna za vroče dni?
Najpomembnejši proizvajalec toplote v naši prehrani so ogljikovi hidrati. Zato bo topleje človeku, ki je hrano z mnogo ogljikovih hidratov, kakor pa tistemu, ki je bolj mastno hrano sicer enake kolorične vrednosti.

Maščobe v hrani so dragocene, ker so: 1. visokovredno gorivo, 2. napravijo hrano užitnejšo, 3. dobavljajo telesu neobhodno potrebne maščobne kisline, 4. vsrkavajo nekatere v maščobah topne snovi in jih prenašajo po telesu, 5. pospešujejo rast protoplazme, 6. pomagajo vzdrževati telo hladnejše v vročini in 7. toplejše v mrazu, 8. varujejo občutljive organe pred poškodbami, 9. krepijo plodino zmoglost in 10. fizično moč. Ni torej vzroka, da bi se jih pri jedi izogibali!

Ali mastna hrana zelo redi?
Kalorija masti je povsem enakovredna kaloriji škroba, sladkorja ali proteinov. Sicer drži, da vsebuje kilogram masla ali masti več kalorij kakor kilogram sladkorja ali škroba, vendar človek manj pojé, kadar je mastnejšo hrano. Mastna hrana zato nič bolj ne redi.

RUDAR PRVAK MVC-LIGE — DRAVA V JESENSKEM DELU NA ZADNJEM MESTU ...

ALUMINIJ : DRAVA 2:0 (1:0)

Nogometna ekipa Drave je gostovala v Kidričevem in svojo zadnjo prvenstveno tekmo MVC lige odigrala z Aluminijem, ki je bil vedno nevaren nasprotnik. Na igrišču se je zbrala velika množica navijačev iz Ptuja, ki se ji pričakovanje ni uresničilo, saj ekipa Drave ni bila niti senca igralcem Aluminija.

Aluminij: Trop 6, Hlebec 5, Mošmonder 6, Kuret 5, Palfi 6, Feguš 5, Knaus 6, Kurelič 7, Krčec 5, Beranič 5 in Zaspas 6.

Drava: Krumberger 6, Vogrinčič 7, Letonja 4, Pongračič 5, Musič 4, Mesarič 5, Tasič 4, Erhacič 4, Markovič 5, Bezjak 4 in Komel 4.

Igralci Drave so v prvih desetih minutah odločno pritisnili in takoj v začetku izsilili kot, ki pa je ostal neizkoriščen. Začetni udarci so bili precej nervozni in obe moštvi sta zelo netočno podajali. Igralci Aluminija so se takoj odtresli napadalcev Drave in prevzeli pobudo. Z hitrimi potezami in vso borbenostjo napad Aluminija prehaja vse čez v kazenski prostor, vendar pravega strelca ni bilo. Proti koncu polčasa se obrambni igralci Drave levice borijo, da bi ostal rezultat čimdalje ugodnejši. Nič ne pričakoval, da se bo ta spremenil. Nekaj sekund pred koncem polčasa izvedejo igralci Aluminija aut, žogo sprejme Kureli, takoj pošlje desnemu krilu in iz neposredne bližine doseže v zadnji sekundni vodstvo. V drugem delu je bilo nekaj razburljivih trenutkov. Drava ni odnehala in večkrat ustvarjala nevarne predore, vendar brez uspeha. V drugem polčasu so napadali Aluminija po-

kazali lepo povezano igro in glavna udarna moč je bil Kurelič, ki je zelo lepo podeljeval žogo. Obe ekipi sta imeli večkrat priložnost za dosego golov, toda največkrat sta uspešno posredovala oba vratarja. V 68. minuti Aluminij doseže vodstvo 2:0 in do konca tekme se rezultat ni spremenil. Moštvo Aluminija je zaslužen zmagalo in osvojilo dve dragoceni točki. Pri ekipi Drave nismo videli nobene borbenosti, v obrambi so vsi odpovedali, razen Vogrinčiča, napad je bil še slabši od obrambe. Sodil je pred 400 gledalci Pliberšek dobro.

Pa.

Kegijači ne mirujejo

Sindikalna podružnica Zadr. trg. podjetja Slovenske gorice je v počastitev dneva republike priredila v petek, 29. novembra prijateljsko kegljaško srečanje z dvakratnim prvakom Zagreba KK Poštar in sindikalno podružnico KK Esplanade Zagreb. Po zelo napeti in zanimivi borbi je sindikalna podružnica Slovenske gorice (krožek ponedeljek) premagala KK Poštar Zagreb z 338:328 keglji in izgubila proti KK Esplanade s 310:274 podrtimi keglji.

Najboljši so bili tovariši Janez Genc, Viktor Hedžet in Franc Krivec.

Šah

Šahovska reprezentanca Ptuja zasedla ponovno 5. mesto na turnirju slovenskih mest. 24. nov. je bil v Celju peti moštveni brzo-turnir reprezentanc slovenskih mest. Moštva so bila v predtekovanju razdeljena v dve skupini. Doseženi so bili sledeči rezultati:

»A« skupina: Ljubljana 29,5 točk, Jesenice 24,5, Ptuj in Trbovlje po 20, Kranj 17 in Crnomelj 8 točk.

»B« skupina: Maribor 23,5, Celje 22,5, Slov. Gradec 14,5, Radovljica 13 in Hrastnik 6,5 točk. Finale: Ljubljana 36,5, Maribor 29,5, Celje 28,5, Jesenice 23, Ptuj 20,5, Trbovlje 17,5 in Slov. Gradec 12,5 točke.

Ptuj so zastopali: Bohak, Podkrajšek, Jenez, Rudolf, Pernat, Maurič Franc, Žunec, Pešl in Berden.

Rokomet

Na igrišču JLA je bil izveden rokometni turnir v počastitev dneva republike. Nastopilo je moštvo gimnazije, ekipa JLA in moštvo Drave. Ekipa Vičave se vabilu ni odzvala. Žreb Dravi ni bil naklonjen. Odigrala je dve zaporedni tekmi; prvo proti ekipi gimnazije, ko je ta ugodno presenetila z lepo in premišljeno igro. Igralci Drave so zmagali z minimalnim rezultatom 15:13.

V tekmi z ekipo JLA je Drava zaigrala z elanom in pokazala lepo ter koristno igro. Levji delež za zmago nosi mladi vratar Stalcer. Rezultat 8:7 za Dravo.

Zadnjo tekmo je ekipa gimnazije po lepi in koristni igri izgubila proti JLA. Rezultat je bil 12:10.

Vse tekme je sodil dobro Zdravko Vihar.

DOZ za zdravje živine

Znano je, da povzročajo glistavost pri konjih na Dravskem polju in v Pesniški dolini veliko škodo. Marsikateri konjerejec se niti ne zaveda, da je edino glistavost vzrok, da njegov konj hira, slabi in končno pogine.

Glistavost pri konjih je znak zaostale živinoreje, nesnage in malomarnosti. Razširjena je le tam, kjer so hlevi nesnažni in kjer živali živijo v nehygienskih razmerah.

Glistavost pri konjih je lahko ozdraviti le takrat, če se zdravljenje izvaja na vsem področju glistavosti, načrtno pri vseh konjih in se glistavosti konj zdravi več let, obenem pa se vestno razkužijo in temeljito čistijo hlevi.

Državni zavarovalni zavod že več let opazuje, da je na Dravskem polju mnogo prepč škoda pri konjih, tako da je škodni procent vsako leto okoli 150. To pomeni, da izplača DOZ za vsakih 100.000 din vplačane premije za zavarovanje 150.000 din odškodnine. Ugotovljeno je, da je glavni vzrok mnogim škodam pri konjih glistavost. Zato je DOZ že lánsko leto organiziral obsežno akcijo za zdravljenje zavarovanih konj na Dravskem polju.

Stroške zdravljenja je v glavnem plačal DOZ sam, konje pa je zdravila Vet. bolnišnica iz Ptuja. Pri tem je bilo zelo razveseljivo dejstvo, da so dali v zdravljenje konje prav vsi konjerejci, t. j. tudi nezavarovane konje. Sedaj po enem letu pa lahko ugotovimo, da je imela ta akcija popoln uspeh. DOZ je imel lani na tem področju 26 škod pri zavarovanih konjih, letos pa v istem času le 6 škod. Če je k temu uspehu pripomogla akcija zdravljenja tudi le delno, je uspeh vendar le.

Pomembna zmaga rokometarjev na Ravnah na Koroškem

Ekipa velikega rokometarja je v nedeljo gostovala na Ravnah na Koroškem in odigrala svojo zadnjo prvenstveno rokometno tekmo v mariborski podzvezi. Ekipi Drave so se predstavili igralci Fužinarja, ki so trenutno zelo dobro moštvo. V tej tekmi so se igralci Drave zelo trudili, igrali borbeno in brez težav prehajali v polje domačinov. Obrambna vrsta Drave je bila stalno na svojem mestu in zelo lepo odvezovala žoge domači ekipi. V prvem delu so se domačini mnogo trudili in celo nekaj časa vodili, vendar so gostje izenačili in končali prvi polčas v svojo korist.

V drugem polčasu so gostje hitro prelpravili domačine in strelj napadalcev Drave so bili zelo uspešni. V ekipi Drave je treba pohvaliti v obrambi Andreiča. Gole za Dravo so dali: Pišek Štiril, Hercer tri, Pavličev in Černeželi po dva. Za domačine sta bila uspešna Bezjak in Pavič. Končni rezultat tekme je bil 11:6 (5:4) v korist Drave. Sodil je dobro Balog iz Maribora.

Mladinska ekipa malega rokometarja je v nedeljo gostovala v Mariboru in se udeležila turnirja. Ekipa Drave je zasedla v Mariboru drugo mesto in je enkrat zmagala in eno tekmo izgubila. Pa.

Na dan republike je bila na stadionu SD Drava odigrana prijateljska nogometna tekma med enajstorico garnizona JLA Ptuj in moštvom, ki je zasedlo v jesenskem tekmovanju zadnje me-

stve, ki prikazuje veliko materialno korist konjerejcem in našemu gospodarstvu.

Državni zavarovalni zavod bo tudi letos organiziral še bolj obsežno akcijo zdravljenja zavarovanih konj proti glistavosti. Vse stroške zdravljenja za zavarovane konje bo nosil DOZ. Zato pa so vsi zavarovanci zavezani, da dajo v zdravljenje glistave konje. Konje bomo zdravili na celotnem področju občine Lešje in občine Ptuj, tam kjer je glistavost razširjena, in sicer na področju naslednjih zastopnikov DOZ: Draškovič, Vuk, Zafošnik, v vasi Stražgojnca, Zupanič, Sagadin, Vodušek, Pohorč, Gaberc, Ornik, Pihler, Cestnik, Sel Ivan in Sel Anton.

Konje bodo zdravili področni veterinarji, in sicer: vet. Pihler, vet. Krajnc Martin, vet. bolnišnica Ptuj in vet. Merc Alfred.

Zastopniki DOZ bodo skupno z veterinarjem organizirali zbiranje vzorcev blata od konj. Pregled blata na glistavost, t. j. 50 din od konja plača vsak konjerejec sam, vse stroške zdravljenja pa plača DOZ za zavarovane konje.

Po končanem pregledu blata bodo veterinarji določili čas, kraj in dan zdravljenja za posamezne vasi.

Pravi uspeh bo ta masovna akcija zdravljenja dosegla le takrat, če bodo dali konje zdravit prav vsi konjerejci, t. j. tudi nezavarovane konje. Če ostane v vasi le en konj glistav, bo ta nadalje prenašal gliste na ostale zdrave konje. Najbolj pa takšen glistav konj širi glistavost na skupnem pašniku. Zato je potrebno, da se konjerejci v vsaki vasi posebej pogovorijo in odločijo, da bodo zdravili vse konje v vasi. Kdor bi ne ozdravil glistavega konja, ne bi smel pasti tega na skupnem pašniku. Tako so lani sklenili in tudi izvedli na Dravskem polju, zato je bil uspeh akcije tako dober.

Štiri do pet dni po zdravljenju konj z blatom izloča gliste in jajčeca. Nikakor ne smejo takšni konji na pašo. Zdravilni konj naj bo vsaj pet dni v hlevu, da se tako gliste ne raznašajo in okužujejo zdravih konj. Blato takšnih konj moramo dnevno večkrat sproti odstranjevati in ga zakopati na gnojišču.

Četrni ali peti dan po zdravljenju je treba hleve temeljito razkužiti in očistiti. Le na ta način bomo uničili gliste in jajčeca ter preprečili, da se konj ponovno ne okuži od lastnih glist. Iz hleva moramo iznesti ves gnoj, nato pa ves hlev, posebno pa tla in jaslji odrgnemo z ostro metlo, še bolje pa s sirkovo krtačo. Ko smo tako hlev temeljito očistili, ga razkužimo s 3-odstotno vročo raztopino pralne sode ali pa z vrelim lugom. Končno ves hlev pobelimo.

Državni zavarovalni zavod zahteva, da vsak zavarovavec redno čisti hlev po gornjih navodilih, vsekakor pa peti dan po zdravljenju konja. Kdor hleva ne bo očistil, bo plačal stroške zdravljenja 300 din od konja, poleg tega pa ne bo dobil izplačane odškodnine, če pride do škode zaradi parazitskih bolezni. I-fu

sto, Drava. Tekma ni bila zanimiva, vendar smo opazili da so se igralci JLA mnogo bolj trudili, rezultat je ostal neodločen 3:3. V ekipi Drave se je trudil samo Mesarič, Sodil je tekmo Zupanc iz Ptuja, kar je zelo žalostno, saj imamo tri amaterske sodnike za nogomet. Pa.

Drobne zanimivosti

Zakon o zaščiti žen, ki ga je sprejel egiptovski parlament, je naletel na veliko odobravanje. Po tem zakonu je prepovedano javno poljubljanje žensk tudi takrat, kadar se zaradi tega ne pritožijo. Vsi Egiptčani, ki se ne bi ravnali po tem zakonu, bodo kaznovani z zapornim do šest mesecev.

Zakonski predpis prav tako prepoveduje jukovanje v avtomobilih in vlakih.

Arabec Adnan Tarisi je v new-yorskem Centralnem parku pražil jajca brez ognja in na mrazu. Za praženje je uporabil sončni kuhalnik, ki koncentrira sončne žarke na dnu ražnja. Jajca, ki jih je spekel v dvajsetih minutah, so bila rumena z obeh strani.

Najhitrejši človek na svetu je prav gotovo poslovni pilot Charles Jigger. Pod sončnim nebom Kalifornije je z raketnim letalom dosegel hitrost 2640 km na uro. S tem rekordnim letom je potolkel rekord Skota Crossfielda, ki je v novembru preteklega leta dosegel z letalom 2123 km na uro. Pred petdesetimi leti sta pionirja letalstva, brata Wright dosegla hitrost komaj 7 milj na uro.

Institut za javno mnenje pri pariški univerzi je napravil v ZDA, Veliki Britaniji, Kanadi in raznih evropskih državah anketo o tujih jezikih. V petih državah so se v ogromni večini izjavili za bilingvizem, t. j. da že v osnovni šoli poučujejo dva jezika. Poleg materinskega, še en tuj jezik. Norvežani in Nizozemci so se izjavili za angleščino, Angleži in Kanadčani pa za francoščino.

Muzej v Londonu je dobil originalno pismo iz dobe Rimljanov, ki ga je poklonil profesor J. A. Richmond. Napisal ga je neki Rimljan svojim službencem v Londonu v prvem stoletju našega štetja. To pismo, na treh lesenih ploščicah, je do sedaj najdaljša in najstarejša pisana najdenina iz rimske dobe na Britanskem otoku. Nosi nadpis »Londinica« in podpis Ruffus. Prav tako je ves ostali tekst čitljiv.

O ŠLADKEM VINU — PRISTNEM IN »UMETNEM«

Kakšne so razlike med naravnim in umetnim vinom v praksi?

1. Umetno vino delajo strokovnjaki in pijejo laiki, naravno pa pridelujejo laiki in pijejo strokovnjaki.

2. Umetno vino se »krstja« z vodo, naravno pa z vinom.

3. Naravno vino raste v vinogradih, umetno pa v tovarnah.

4. Za oženjene ljudi čisto različne hi: po enem in drugem jih čaka obračun z ženo.

5. Brez razlike je čisto tudi za onega, ki je sam gostilničar, vselej pa za komentara, ki plačuje zanj svoj težko zaslužen denar.

6. Točenje umetnega vina je odvisno od volje gostilničarja — za tako imenovano naravno vina pa od pridediljev sejmov in razstav.

MI RASTEMO

Prebivalstvo skoraj vseh večjih industrijskih dežel je doživelo v zadnjih sto letih globoke spremembe. Izoliranje delovnih pogojev, prehrane, napredek higiene, šport, vse to ustvarja nov tip človeka, ki je višje rasti, kakor njegovi predniki. Ta pojav so opazili v ZDA, Avstraliji in na Japonskem. Na Švedskem so pred nedavnimi izračuni, da je povprečen Šved za 15 centimetrov višji, kakor pa je bil njegov praded, ki se je rodil pred sto leti.

ELEKTRIČNA ZOBNA KRTAČKA

Pred kratkim so se na ameriškem trgu pojavile zobne krtače na električni pogon. V ročaju krtače se nahaja majhen elektromotorček, ki ga poganja žepna baterija z veliko hitrostjo. Ker se krtačica lahko menja, zadostuje en držaj za vso družino. Če se krtača premočno pritiska na dlesni, preneha avtomatično celovati. S tem je nevarnost poškodbe dlesni izključena.

ZIVALI — FILMSKI IGRALCI

Poleg filmskih zvezd in zvezdnikov so prejeli v zadnjem času filmske nagrade »Oskar« tudi živali, med drugimi pes Lado, ki nastopa v filmu »Hondo«. Drugo nagrado je prejel mežer Francis za vlogo v filmu »Francis, govoreči mežer« in šele tretjo nagrado je dobil lev Jackie, ki igra v filmu »Androkela in lev«.

Strelstvo

VABILO

Telovadno društvo Partizan Ptuj vabi vse prijatelje telesne vzgoje na telovadno akademijo, ki bo v počastitev dneva republike v soboto, dne 7. decembra, ob 20 uri v Mestnem gledališču.

O d b o r

OBVESTILO

Rokometna sekcija ŠD Drave Ptuj obvešča člane in članice, da se pričnejo redni treningi 10. decembra 1957 v telovadnici vajenske šole za razne stroke. Trening je obvezen za vse igralke in igralce.

Vabimo nove člane in članice, ki imajo veselje do rokometarja, da pristopijo v naše vrste.

Urnik:
torek od 17.—19. ure mladinke in članice;
sreda od 15.—17. ure pionirji, od 17.—19. ure člani;
četrtek od 17.—19. ure mladinke in članice;
petek od 15.—17. ure pionirji, od 17.—19. ure člani.
Treningi bodo pod strokovnim vodstvom.
Vabljeni!

Odbor RS.

VABILO

Društvo prijateljev mladine Ptuj vlnudno vabi vse starše in prijatelje otrok na svoj občni zbor, ki bo v četrtek, 12. decembra, ob 19. uri v dvorani komiteja.

Med občnim zborom izvajajo pionirji kratak kulturni program. S svojo udeležbo in predlogi bosta pripomogli k večji delavnosti društva v korist naših najmlajših.

Vse za mladino!

Prodajam

5-CEVNI RADIO APARAT znamke »Simensa« z magičnim očesom in rezervnimi žarnicam, prodam. Vprašati Na Tratah 6.

KMETIJSKA ZADRUGA MARKOVCI proda zaradi ukinitve mizarске delavnice razne mizarске stroje in orodje. Interesenti naj se oglasijo pisмено do 10. dec. 1957. Prednost pri nakupu imajo gospodarske organizacije. — Odbor.

TRAVNIK v izmeri 60 arov v bližini Ptuja prodam. Vprašajte v upravi lista.

Po členu 20. Pravil

razpisujemo

prosta službena mesta za tri bančne ozir. pomožne bančne uslužbence, od teh je eno službeno mesto prosto pri podružnici v Ormožu.

Prednost imajo uslužbenci z osnovnim znanjem knjigovodstva ter uslužbenci z dovršeno srednjo šolo oziroma oni, ki so že službovali v banki. Plača po uredbi.

Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve ter šolske izobrazbe je poslati

ZADRUŽNI HRANILNICI IN POSOJILNICI PTUJ

Oglasni in objave

POSESTVO S HIŠO IN INVENTARJEM v Pesniški dolini. Kurbus, Maribor, Partizanska 83.

IŠČEM SLUŽBO GOSPODINJSKE POMOČNICE. Naslov v upravi lista.

IŠČEM SLUŽBO UPRAVNIKA, delovodja ali skladiščnika na kmetijskem gospodarstvu ali posestvu. Franc Forštnerič, Petanjci 64 p. Tišina.

Zahvala

Nenadoma nas je zapustila naša dobra mama, stara mama in tačča

JERA BABOSEK

(77 let)

iz Rabelčje vasi.

Pogreb drage matere je bil dne 24. nov. 1957 na rogoziško pokopališče. Zahvalo izrekamo duhovnikoma, posebno p. Jelušču za ganljive poslovilne besede ter vsem ostalim, ki so našo dobro mamo spremljali, ji darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni Lovski družini »Jožeta Lieka« Ptuj in Avto-moto društvu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči sinovi in snah

ter ostalo sorodstvo.

POPRAVEK

Pri čestitki Remontnega podjetja Ptuj za 29. november se pravilno glasi: »Priporočamo naše gradbene, mizarске, slikarske in plebsarske usluge po konkurenčnih cenah.« ne pa ... in plebsarske usluge ...